

Mawaka gegn Hollandi

Dómur frá 1. júní 2010

Mál nr. 29031/04

3. gr. Bann við pyndingum

8. gr. Friðhelgi einkalífs og fjölskyldu

Útlendingar. Hælisveiting. Brottvisun.

1. Málsatvik

Kærandi, Sita Mawaka, er ríkisborgari Austur-Kongó (Democratic Republic of the Congo) og fæddist árið 1969. Hann býr í Rotterdam í Hollandi.

Kærandi bjó í Belgíu frá september 1992 til janúar 1994. Hann sneri þá aftur til Austur-Kongó en ríkið hét þá Zaire. Þar starfaði hann sem aðstoðarmaður eða ritari manns sem var áberandi í stjórnarandstöðu landsins. Í október árið 1994 höfðu óþekktir menn samband við kæranda og óskuðu eftir aðstoð hans við að ráða yfirmann hans af dögum. Kærandi hafnaði þeirri málaleitan. Nokkrum vikum síðar hvarf yfirmaður kæranda. Hann fannst illa leikinn eftir miklar barsmíðar og lést síðar á sjúkrahúsi.

Kærandi var handtekinn í nóvember sama ár og taldi hann að ástæðan væri að hann hafði neitað að aðstoða við morðið á yfirmanni hans. Eftir að hann hafði þurft að þola hótanir og líkamsmeiðingar tókst honum að komast undan með aðstoð fangavardar af sama ættbálki og kærandi var. Kærandi fékk að fela sig heima hjá verðinum fram til 6. janúar 1995 þegar honum tókst að komast úr landi til Belgíu. Þaðan fór kærandi til Hollands þar sem hann óskaði eftir hæli. Í júlí 1996 var kæranda veitt pólitískt hæli í Hollandi. Talinn var rökstuddur grunur um að hann yrði fyrir ofsóknum ef hann sneri aftur til Austur-Kongó. Kærandi giftist kongóskum ríkisborgara í Hollandi og þar eignuðust þau son.

Í nóvember 2001 var kæranda tilkynnt að dvalarleyfi hans yrði afturkallað á grundvelli þess að hann hefði verið sakfelldur í Belgíu fyrir refsivert brot þar í landi í janúar 1997 en slíkt brot hefði varðað 10 mánaða fangelsi í Hollandi. Bréfið var skrifað af aðstoðardómsmálaráðherra Hollands. Þar kom fram að ósamræmi væri í frásögn kæranda sem legið hafði til grundvallar ákvörðun um að veita honum hæli. Jafnframt var talið að ekki væri lengur hætta á að kærandi yrði ofsóttur í Austur-Kongó og þá m.a. vegna þess að stjórnarskipti hefðu orðið í landinu.

Í júlí 2002 var dvalarleyfi kæranda formlega afturkallað. Kærandi kærði ákvörðunina til dómstóla en kröfu hans var hafnað þar. Kærandi býr enn í Hollandi. Hann og barnsmóðir hans eru skilin en hann heimsækir hana og barn þeirra reglulega.

2. Meðferð málsins hjá Mannréttindadómstólnum

Kæran

Kærandi byggði á 3. og 8. gr. sáttmálans. Hann hélt því fram að yrði honum vísað til Austur-Kongó væri raunveruleg hætta á að hann sætti illri meðferð og að fjölskyldulífi hans yrði raskað.

Niðurstaða

Um 3. gr.: Dómstóllinn tók fyrst til skoðunar að í skýrslum frá Sameinuðu þjóðunum og utanríkisráðuneytum Bandaríkjanna og Bretlands kæmi fram að enn væri ástæða til að hafa áhyggjur af ástandinu í Austur-Kongó. Sér í lagi væri ástandið slæmt á tilteknum svæðum þar. Aftur á móti hefði kærandi búið annars staðar í landinu, nánar tiltekið í höfuðborginni Kinshasa. Engin ástæða væri til að ætla að brottvisun kæranda til Austur-Kongó myndi leiða til þess að honum yrði í raun vísað til þeirra svæða þar sem ástandið var slæmt og þá sér í lagi svæða í norðausturhluta landsins. Auk þess væru engin gögn sem bentu til þess að ástandið í Austur-Kongó væri almennt svo slæmt að hann ætti á hættu að sæta illri meðferð af þeim sökum einum að hann yrði staddur í landinu.

Dómstóllinn fjallaði næst um hvort kærandi væri persónulega í hættu yrði honum vísað til Austur-Kongó vegna fyrri starfa sinna í landinu. Dómstóllinn tók fram að langur tími væri liðinn síðan kærandi hefði flúið landið og að háttsemi hans frá þeim tíma hefði ekki gefið stjórnvöldum í Austur-Kongó ástæðu til að veita honum athygli. Enn fremur hefðu hollensk stjórnvöld lagt mat á hættuna

sem mögulega gat steðjað að kæranda í Austur-Kongó þegar þau ákváðu að afturkalla dvalarleyfi hans. Af þessum sökum taldi dómstóllinn að engin gögn bentu til þess að kærandi myndi verða í raunverulegri og persónulegri hættu ef honum yrði vísað frá Hollandi til Austur-Kongó.

Dómstóllinn taldi að slík brottvísun myndi ekki leiða til brots hollenskra stjórnvalda á 3. gr. sáttmálans.

Um 8. gr.: Dómstóllinn tók fram að sáttmálinn tryggði útlendingi ekki rétt til að flytjast til lands eða búa í því. Hann tók fram að barnsmóðir kæranda hefði ekki leitað til dómstóla vegna dvalarleyfis þeirra eða sonar hennar og kæranda. Þar sem hvorki hún né sonur þeirra áttu lagalegan rétt á að búa í Hollandi var mögulegt að þeim yrði jafnframt vísað úr landi.

Af þessum sökum var talið að ekki hefði verið brotið gegn 8. gr. sáttmálans með því að vísa kæranda úr landi.